

IX 9Marks

Poučevanje Svetega pisma: kako začeti?

**David
Helm**

Cerkvena vprašanja

Poučevanje
Svetega pisma:
kako začeti?

Poučevanje Svetega pisma: kako začeti?

David Helm

Naslov izvirnika:

How Can I Begin to Teach the Bible?

Copyright © 2025 by 9Marks

Crossway, 1300 Crescent Street, Wheaton, Illinois 60187

All rights reserved.

Izdal Zavod Rofeka, Iršičeva ulica 7, 2380 Slovenj Gradec

Prevedla Živa Hren

Prelomil in pripravil za tisk David Okorn

Vse pravice pridržane. Tiskanje te knjige v celoti ali delno je brez soglasja izdajatelja prepovedano.

Knjiga je brezplačna.

Svetopisemsko besedilo je vzeto iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP), Copyright © 1996, 2003 Društvo Svetopisemska družba Slovenije.

Naklada 500 izvodov

Slovenj Gradec, maj 2025

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-23:37.091.3

HELM, David R., 1961-

Poučevanje Svetega pisma: kako začeti? / David Helm ;
[prevedla Živa Hren]. - Slovenj Gradec : Zavod Rofeka, 2025

Prevod dela: How can I begin to teach the Bible?

ISBN 978-961-96980-2-0

COBISS.SI-ID 236443139

Potrudi se, da se boš pred Bogom
izkazal za preizkuščenega, za delavca,
ki se mu ni treba sramovati
in ki pravilno ravna
z besedo resnice.

Drugo pismo Timoteju 2,15

Knjiga je namenjena vsakomur, kdor želi poučevati Sveto pismo, pa ne ve, kako naj začne. Primerna je tudi za tiste, ki že poučujejo, pa niso prepričani, ali to počnejo dobro.

Če se v teh opisih prepoznate, vedite, da niste edini. Vsi mi, ki poklicno poučujemo Sveto pismo, smo morali nekje začeti. Sam sem začel poučevati, preden sem sploh pomislil, da bi poučevanju posvetil življenje. Preprosto sem se zaljubil v Jezusa in kar nekako začel drugim pripovedovati, kar sem spoznaval v Božji besedi. Nisem pa imel pojma, ali je bil moj postopek priprave na pouk ali sam pouk sploh kaj

prida. Preprosto sem začel poučevati in pridigati – gnala pa me je želja, da bi resnico Božje besede predstavljal ljudem, ki jih poznam in ljubim.

In kakšna je vaša zgodba?

Vas je v umu in srcu nenadoma prevzela želja, da bi poučevali Sveto pismo? Vam je pastor predlagal, da premislite, ali bi vodili proučevanje Svetega pisma? Morate pripraviti priložnostni govor za krščanske delavce na področju dela z mladimi ali študenti? Neki brat v naši cerkvi je začel Sveto pismo poučevati v zaporu, v katerem se je med prestajanjem kazni spreobrnil!

Ne glede na to, kaj je razlog, da se nagibate k poučevanju Svetega pisma, sem vesel, da vam je v roke prišla ta knjižica. Želim vas namreč usmeriti na dobro uhojeno pot modrosti, da bi pridobili nekaj veččin ustvarjanja govorov, ki bodo temeljili na 1. zdravih *načelih*, 2. dobri *pripravi* in 3. vsečni *predstavitvi*. Pa začnimo.

1. del: načela

Potrebujete zaupanje

Povedal vam bom, kako sem prvič pripravljaj govor na svetopisemsko temo za sorazmerno veliko skupino ljudi.

Star sem bil osemnajst let. Leto prej sem svoje življenje posvetil evangeliju in se zaljublil v Jezusa. Na naši srednji šoli s približno 1200 dijaki so izbrali dva četrtošolca, da bi imele slovesni govor ob zaključku šolanja. Naneslo je, da sem bil eden od dveh izbranih jaz (merilo izbora očitno ni bil odličen učni uspeh).

Ko se je razvedelo, da sem bil izbran za govornika, niso bili navdušeni vsi. Nekaj članov učiteljskega zbora in sošolcev je celo poskušalo doseči, da bi mi bila naloga odvzeta. Zakaj tako nasprotovanje? Zato, ker sem ves četrti letnik vsem, ki so me bili pripravljani poslušati, pripovedoval o Jezusu. Tako se je zdaj nekaj posameznikov balo, da bom to priložnost – zaključno slovesnost – izrabil za isti namen.

In res sem si želel, da bi lahko četrtim letnikom povedal kaj pomembnega iz Svetega

pisma. To bi bilo lahko odločilno. Maturan-
tov nas je bilo okrog tristo, med njimi mnogo
nekristjanov, poleg nas pa še kakih sedemsto
povabljenih družinskih članov in prijateljev.
Vedel sem, da moram glede na dane okolišči-
ne govoriti preudarno, zato sem med pisanjem
govora namensko molil (in poleg mene tudi
moja mama!).

Ko se je dogodek približeval, sem postajal
čedalje bolj tesnoben. Slišal sem namreč govo-
rice, da bodo nekateri moji sošolci, če bom v
govoru samo omenil Sveto pismo ali spregovo-
ril o Jezusu, protestno odkorakali s prizorišča.
To me je pošteno spravljalo s tira. Potreboval
sem *zaupanje* – zaupanje, da bo Bog moj go-
vor uporabil za svoje načrte in da bo Sveti Duh
premagal moje strahove.

Na koncu sem vendarle sklenil, da bom
vztrajal pri prvotni želji in dijakom povedal
nekaj pomembnega iz Svetega pisma. Ko je to-
rej napočil dan slovesnosti in čas za moj govor,
sem na govorniški oder stopil prestrašen, a tudi
poln gotovosti. Dijake sem spodbudil, naj pre-
mislijo o treh stavkih (glede katerih sem upal,

da bodo zaznamovali to generacijo študentov, ko vstopa v prihodnost): »Ravnaj pravično. Ljubi dobrohotnost. Hodi ponižno.« (Zvest proučevalec Svetega pisma prepozna, da so te besede iz Miheja 6,8.)

Ko sem se bližal koncu, še vedno nihče ni začel protestirati proti mojemu »govoru iz Svetega pisma« na temo pravičnosti, dobrohotnosti in ponižnosti. Zaključil pa sem z omembo, da se te besede druga ob drugi pojavijo v Svetem pismu. Nato sem pojasnil, da so pravično ravnanje, ljubezen do dobrohotnosti in ponižno življenje stvari, glede katerih nas je prerok Mihej poučil, naj jih počnemo »s svojim Bogom«. In tedaj sem spregovoril o Jezusu. Rekel sem, da je on tisti, ki ga vsi potrebujemo, če želimo upati, da bomo zadostili Božjemu razumevanju pravičnosti, dobrohotnosti in ponižnosti.

Ko sem omenil Jezusa, sem zaslišal korake, glasne zvoke stopanja po leseni tribuni. Nekateri družinski člani in prijatelji so vstali in odšli. Še vedno hranim kaseto s posnetkom, na katerem je slišati korake ljudi, ki odhajajo.

Ni pa odšel niti en moj sošolec iz razreda. V tem napetem trenutku so bili vsi moji sošolci očitno dobrohotni so mene – podobno, kakor sem se tudi sam po najboljših močeh trudil, da bi bil do njih čuteč, a hkrati ljubeč. Še danes menim enako: da če ljudi resnično ljubimo, jim moramo povedati o Jezusu.

Ko se danes, več kot štirideset let pozneje, spominjam tistega dogodka, se globoko zavedam, da je moja zvestoba, kolikor sem je pač v tistih trenutkih premogel, temeljila na *zaupanju* – pa ne zaupanju v samega sebe, ampak v Božjo besedo.

Če se ravno lotevate poučevanja Svetega pisma, bi vam kot prvo rad na srce položil tole: pridigarji in učitelji začetniki (a tudi izkušeni!) potrebujejo zaupanje v Božjo besedo.

Vsak, kdor bo poučeval Sveto pismo, potrebuje resnično prepričanje, da Bog deluje prek oznanjevanja njegove besede. Potrebujete tudi zaupanje v Svetega Duha. Zaupati morate, da lahko Duh premaga vsakršno nasprotovanje Božji besedi v srcih vaših poslušalcev, in zaupati morate, da vam lahko Duh dá moč, da

premagate vsakršen strah, ki vas mogoče pesti glede oznanjevanja Božje besede.

Potrebujete pravo prepričanje

Dobro poučevanje Svetega pisma se začne z zaupanjem v Božjo besedo. Potrebujete pa tudi zbirko pobožnih *prepričanj*. Dober začetek so naslednja tri prepričanja: 1. Sveto pismo je Božja beseda, 2. molitev je nujna in 3. lokalna cerkev je eden največjih Božjih darov.

1. prepričanje: Sveto pismo je Božja beseda. Če želimo zvesto poučevati Sveto pismo, je nujno, da imamo glede Pisma pravilna prepričanja.

Naj razložim.

Za zvesto poučevanje Svetega pisma moramo razumeti, kako avtor besedila Pisma komunicira z bralci.

Nekateri učitelji Svetega pisma zmotno mislijo, da besedilo Pisma ni nič drugega kot zbirka človeških spisov. Mislijo, da Pismo pač predstavlja stoletja »zgodovine Boga«. Drugi učitelji menijo, da je bil pri nastajanju Pisma

vpleten Bog, da pa so ga sčasoma pokvarile človeške roke. Zato morajo bralci šele odkriti Božje sporočilo v Pismu tako, da ločijo zrnje resnice od plev zmote. Torej je od bralcev odvisno, kaj Pismo res pravi.

Toda ali v tem razmišljanju vidite kakšno težavo? Če imate Pismo za nekakšno malho, v kateri sta pomešani resnica in zмотa, to pomeni, da se ne podrežite njegovi avtoriteti, saj ste *vi* tisti, ki lahko težavne ali pereče dele besedila zanemarite ali odpišete. Če niste prepričani, da je Sveto pismo Božja beseda, potem je bralec besedila najvišja avtoriteta glede tega, kaj Pismo pravi in česa nas želi avtor naučiti.

V nasprotju s tem pa Sveto pismo samo trdi, da ni nič manj kot avtoritativna Božja beseda, v kateri ni napak. »Vse Pismo je navdihnjeno od Boga in koristno za poučevanje, svarjenje, za poboljševanje in vzgojo v pravičnosti[.]« (2 Timotej 3,16)

Zvesti učitelji svetega pisma bi morali verjeti, kar Pismo pravi samo o sebi:

- Njegov najvišji avtor je Bog.
- Zato je izvorno besedilo brez napak, avtoritativno in nezmotljivo.
- Zato tudi bralci nikoli ne smemo kar poljubno prezreti kakega dela Pisma ali v njem razbrati pomena, ki ga tam ni.

Prepričani morate biti torej, da je avtorje vodil Božji Duh (2 Peter 1,21); da se besedilo ni pokvarilo; in da mora učitelj poučevati le, kar je v skladu z zdravo doktrino avtorjeve namere.

Za spodbudo naj povem, da po mojih izkušnjah posamezniki s takimi prepričanji postanejo tiste vrste ljudje, ki jih Bog uporablja, da pridobivajo druge za vero v Jezusa in izgrajujejo Kristusovo telo.

Če želite dobro poučevati Sveto pismo, morate biti prepričani, da poučujete nič manj kot Božjo avtoritativno besedo, v kateri ni napak.

2. prepričanje: molitev je nujna. Zvesti učitelji Svetega pisma ne le verujejo, da je Sveto pismo Božja beseda, ampak verjamejo tudi, da je

molitev nujna – tako za *pripravo* pridige kot za njeno *predstavitev*.

Seveda vam bodo pri razumevanju Božje besede v pomoč običajne bralne strategije; duhovne stvari pa se presojuje duhovno (1 Korinčanom 2,14). Da bi lahko Pismo pravilno razumeli, se moramo zanašati na delovanje Svetega Duha. Če nam Duh ne da razumevanja, nevednosti ne bomo mogli nadomestiti s še tako dobro predstavitvijo.

Če se iz našega poučevanja kdaj izcimi kaj dobrega, razlog ni v tem, da smo mi tako nardarjeni in pametni. Duhovne sadove namreč dajeta Božja beseda in Božji Duh. Pravzaprav sem že doživel, da je Bog naredil čudovite stvari, čeprav je bila moja eksegeza polna hib in moja predstavitev šibka. Ko učitelji Svetega pisma v molitvi izkazujejo, da se zanašajo na Boga, Bog njihovo trdo delo počasti z navzočnostjo moči Svetega Duha.

Preden se sploh začnete pripravljati, obvezno zmolite. Sam Boga prosim, naj mi pomaga razumeti odlomek. Prosim ga za pomoč, da bi bil voljan svoje življenje ukloniti

vsemu, kar bom pri proučevanju njegove besede spoznal. Prosim ga, naj mogočno deluje tudi pri moji predstavitvi. Spodbujam vas, da se mi v teh prepričanjih in takih molitvah pridružite. Izkazujte ponižnost pred Bogom v tem, da v praksi uresničujete prepričanje o nujnosti molitve.

3. prepričanje: lokalna cerkev je eden največjih Božjih darov. Včasih si kdo želi poučevati Sveto pismo, preden sploh dobi priložnost za to. Kakor pri večini stvari v življenju je tudi tu najprej želja, potem dejanje. To pa ne pomeni, da naj se človek, ki si želi poučevati, tega loti kar sam. Če si začrtate pot le na podlagi svojih želja in ambicij, je to duhovno nevarno.

Potrebujete lokalno cerkev.

Lokalna cerkev formalno priznava, da pripadamo Kristusu, in nas uči ubogati vse, kar je zapovedal Jezus. Lokalna cerkev je prostor, kjer smo priča, kako pastori, »zmožni za poučevanje« (1 Timotej 3,2), zvesto poučujejo Božjo besedo. To je tudi prostor, kjer najdemo zgled poslušnosti Božji besedi.

Če želite začeti poučevati Sveto pismo, se lahko tega naučite v lokalni cerkvi. Navsezadnje je sam Kristus naročil, da mora biti lokalna cerkev steber in opora resnice (1 Timotej 3,15). Če si torej želite poučevati, morate biti najprej deležni skrbnega urjenja pod nadzorom pobožnih starešin. Konkretno je lokalna cerkev za vašo rast na področju poučevanja pomembna zato, ker 1. *ocenjuje* vaše sposobnosti in 2. vas *imenuje* za naloge poučevanja.

Premislite o tem, kako zelo potrebujete *ocenjevanje*. Ko sem začel študirati, sem spoznal čudovito cerkev z zvestim poučevanjem Svetega pisma. Člani pastoralne ekipe so izkazali zanimanje zame in nazadnje sem pod okriljem pomočnika pastorja nastopil pripravništvo. Določil mi je delovne naloge ter mi celo omogočil priložnosti za poučevanje in vodenje v manj izpostavljenih okoljih. To delo sem lahko opravljal na varnem, zunaj soja žarometov – in bilo je neprecenljivo. Imel sem možnost, da se v poučevanju Svetega pisma preizkušam ob ljudeh, ki so me imeli radi in so mi dajali iskrene povratne informacije. Svetovali so mi, kako se

lahko izboljšam in kako bi lahko zvesteje ravnal z Božjo besedo. Skratka, *ocenjevali* so mojo pripravljenost za poučevanje Svetega pisma.

Ta lokalna cerkev pa je počela še mnogo več kot le ocenjevala moje sposobnosti: *imenovali* so me za poučevanje. Pomagali so mi, da razvijam svoje veščine poučevanja, in presojali, kako učinkovit sem pri ravnanju z Božjo besedo; nato pa so mi omogočali čedalje več priložnosti za javno poučevanje in me spodbujali, naj to delo nadaljujem.

Z menoj so bili potrpežljivi in me na tej poti spodbujali, tudi kadar se mi kaj ni posrečilo. Nikoli ne bom pozabil ene svojih prvih pridig pri cerkvenem bogoslužju. Moj pastor je bil Kent Hughes. Dal mi je priložnost, da pridigam. Sam je sedel v klopi in pozorno poslušal. Sodeč po odzivih prijateljev in drugih verujočih sem se prav dobro odrezal.

Nekaj dni pozneje me je Kent povabil k sebi v pisarno, da bi mi dal povratne informacije. Nikoli ne bom pozabil, kaj je rekel: »David, to je bila v redu pridiga in od nje je marsikdo kaj odnesel. Vseeno pa sem ne-

kako imel občutek, da nam pravzaprav nisi povedal, za kaj v odlomku gre.« Ko zdaj pogledam nazaj, lahko rečem, da je bila tista ura pogovora z njim izredno poučna. Ni mi vzela poguma, ampak je v meni zanetila žar, da bi rasel in se razvijal. Hotel sem napredovati – in pri tem je bila lokalna cerkev zame največje darilo.

To si želim tudi za vas! Pridružite se torej zdravi cerkvi, ki veruje v evangelij in poučuje Sveto pismo. Ne ponudite se za poučevanje že kar prvi dan. Začnite v cerkvi služiti in ljudi spodbujati s svetopisemskimi vrsticami in besedili ob najrazličnejših neformalnih priložnostih, ki vam jih bo dajal Bog. Prepustite se vodstvu starešin in jih prosite, naj *ocenjujejo* vaš dar pridiganja in poučevanja. Ne bodite samooklican učitelj. Zaupajte, da vam bodo cerkev in njeni voditelji priložnosti za poučevanje dali ob pravem času. Potrpežljivo čakajte, da vas bodo za poučevanje *imenovali*. Mentorski odnos v okolju lokalne cerkve je nepogrešljiv, če želite ugotoviti, ali je vloga učitelja Svetega pisma prava za vas.

Imate torej *zaupanje* in prava *prepričanja* – pripravljeni ste, da začnete.

In že se približuje priložnost, ko boste lahko imeli govor. Kako naj se torej nanj pripravite?

V nadaljevanju boste našli opis korakov, po katerih se boste pomikali od priprave do predstavitve. Trudil sem se opisati postopek, ki ga je mogoče izpeljati v približno desetih urah (ta čas je sicer lahko odvisen od vaše izkušnosti in izurjenosti). Pa začnimo.

2. del: priprava

Priprava vključuje tri glavne korake: 1. raziščite zgradbo in poudarek, 2. raziščite kontekst in 3. poudarite sporočilo evangelija.

1. korak: raziščite zgradbo in poudarek

Učitelji začetniki pripravo pogosto začnejo tako, da se vprašajo: »Kaj lahko na podlagi tega besedila povem?« Ne počnite tega! Tako izhodišče je zagotovilo, da se boste ukvarjali bolj z

vprašanjem, kako zapolniti čas, kot z ugotavljanjem, kaj je sporočilo besedila.

Naj predlagam boljši prvi korak. Rad bi ga uvedel s tole risbo in resnično zgodbo, na katero se navezuje.

Seznanite se s *Perryjevim mastodontom*.

Perryjev mastodont

Oktobra 1963 je zvezni sodnik Joseph Perry sklenil, da bo na vrtu za hišo naredil ribnik. Ko so začeli kopati z bagri, so naleteli na gromozansko kost. Najdba je pri priči požela zanimanje lokalnih znanstvenikov in prepeljali so jo v čikaški prirodoslovni muzej. Tam je bilo navsezadnje ugotovljeno, da je kost pripadala izu-

mrli živali – in vrt za hišo sodnika Perryja se je takoj prelevil v arheološko najdišče. Začela so se izkopavanja in odkrili so skupno 115 kosti te starodavne živali. To niso bile vse kosti, vendar so znanstveniki lahko določili *obliko* zgradbe okostja. Perryjev vrt je bilo bivališče mastodonta. Ali, kakor ga včasih imenujejo, *Perryjevega mastodonta*.

Kaj hočem povedati?

Kakor so morali znanstveniki izkopati dovolj kosti, da so identificirali zgradbo okostja mastodonta, tako mora učitelj Svetega pisma proučevati besedilo, da bi razbral njegovo zgradbo. Vedeti moramo, kako se besedila med seboj ujemajo. Razumeti moramo *obliko* besedila.

Vsako svetopisemsko besedilo ima lastno božansko navdihnjeno *obliko*. Ta oblika (ali zgradba) razkriva *poudarek*, ki ga je božansko navdihnil Sveti Duh – razkriva, kaj nam hoče povedati avtor Svetega pisma. Vaša naloga je, da to odkrijete – kakor dober paleontolog na arheološkem najdišču!

Kako se torej tega lotiti?

Prvič, prepoznati morate, da je Sveto pismo sestavljeno iz različnih *vrst* besedil:

- pripovedništvo,
- razprava,
- pesništvo.

Ali pa jim recimo preprosto:

- zgodba (pripovedništvo),
- govor (razprava),
- pesem (pesništvo).

Vsake od teh *vrst* besedil v Svetem pismu se lotimo z drugačnimi bralnimi strategijami. Pripovedovalci zgodb svoje gradivo organizirajo drugače kot pisci govorov ali pesmi. Mi seveda to dejstvo intuitivno prepoznavamo: ljubezenske pesmi beremo drugače kot govore v sklopu predvolilne kampanje, kuharske recepte drugače kot romane.

Najprej morate torej določiti, katere vrste besedilo proučujete: berete zgodbo (npr. starozavezno zgodbo ali evangelij), govor (npr. Pavlovo pismo) ali pesem (npr. psalm)? Ko to ugo-

tovite, lahko uporabite najučinkovitejša orodja za »izkopavanje« njegove zgradbe.

Navajam nekaj strategij za začetek.

Pri *zgodbi* oblika in poudarek pogosto izhajata iz fabule, tj. kronološko urejenega zaporedja dogodkov, ki vključuje prizorišče, zaplet, naraščajočo napetost, vrhunec, razrešitev in novo prizorišče. Poskusite razbrati pripovedni lok, tako da si zastavite nekaj vprašanj:

- Kaj je prizorišče zgodbe?
- Kateri je osrednji konflikt zgodbe?
- Kako avtor prikaže naraščajočo napetost oziroma kako se konflikt razvije?
- Kaj je vrhunec zgodbe?
- Kako se zgodba razreši?
- Kaj je novo prizorišče (ali situacija) likov ob koncu zgodbe?

Opazujte, kako avtor morda nakaže glavne razdelke zgodbe s sredstvi, kot so menjave prizora, označevalci časa ali menjave lokacije. S pomočjo teh orodij boste začeli prepoznavati, kako je avtor dele besedila povezal v celoto.

Pisci *govorov* svoje gradivo oblikujejo iz »kosti« osnovne slovnice. Če boste poučevali iz pisma, lahko njegovo skeletno zgradbo odkrivajte tako, da si ogledate glavni predmet in glagole ter ste posebno pozorni na elemente, kot so ukazi, predlogi in vezniki. Opazujte zlasti besede, kot so »ker«, »zato«, »torej« in podobne. Vaš cilj naj bo, da sledite avtorjevi misli in ugotavljate, kaj poskuša bralce naučiti.

Pri *pesmi* poskusite razbrati, kako pisec razvija metaforiko in ideje. Kot primer si oglejmo Psalm 1. Literarna oblika in poudarek sta vezana na nasprotujoči si prisposobi plodovitega drevesa in plev, ki jih raznaša veter. Prisposobi sta povezani z idejo pravičnih in krivičnih, blagoslovljenih in prekletih, ter usode enim in drugih na sodni dan.

Še veliko bi lahko napisali o tem, kako »kopati« po besedilu, da bi razkrili njegovo od Boga zasnovano zgradbo in *poudarek*. A v tako drobnem zvezku, ko je ta, to preprosto ni mogoče. Vabim vas, da obiščete simeontrust.org in se prijavite na tečaj *First principles* ('prva načela'). Ta vir vam bo v pomoč pri razbiranju

zgradbe besedila in tudi pri korakih priprave, ki jih bom opisal v nadaljevanju.

Ugotovite zgradbo – to je prvi korak. Karkoli poučujete Sveto pismo, morate razumeti *poudarek* besedila tako, da odkrijete njegovo navdihnjeno *zgradbo*.

Koliko časa naj si vzamem za ta korak? To je odvisno od vaših izkušenj in od težavnosti odlomka. Sam ugotavljanju zgradbe odlomka običajno namenim kako uro časa. Postavite si skromen cilj in naj vam ne vzame poguma, če bo trajalo dolgo. Z vajo se boste izurili. Za pomoč prosite pastorje ali voditelje vzgajanja učencev, ki so pri ravnanju z Božjo besedo že izkušeni.

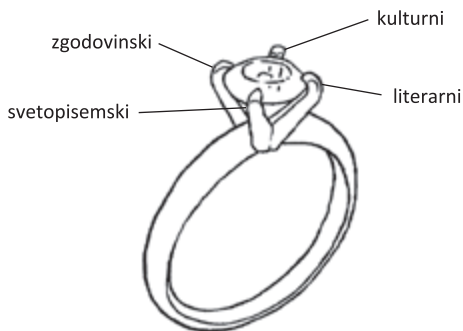
2. korak: raziščite kontekst

Ko ste nekaj časa namenili ugotavljanju zgradbe in poudarka besedila, ki ga želite poučevati, vas spodbujam, da naslednji dve uri priprave namenite raziskovanju *konteksta*. Da ne bo nesporazuma: s kontekstom ne mislim konteksta *vašega* poslušalstva. Mislim kontekst

odlomka, kontekst avtorja in kontekst naslovnikov oz. bralcev, za katere je bilo besedilo prvotno napisano – s tem se boste ukvarjali v drugem koraku.

Ogledati si morate *zgodovinski*, *literarni*, *svetopisemski* in *kulturni* kontekst odlomka.

Ti štirje konteksti so kot štirje kraki zaročnega prstana, ki držijo kamen.

Zaročni prstan kontekstov

Kakor štirje kraki držijo dragi kamen v ustreznem položaju, nam razumevanje štirih kontekstov svetopisemskega odlomka pomaga

ohraniti lepoto in veličastvo besedila, ki ga obravnavamo.

Oglejmo si zdaj nekaj opredelitev. Kaj mislimo z *zgodovinskim*, *literarnim*, *svetopisemskim* in *kulturnim* kontekstom?

Zgodovinski kontekst pomeni situacijo in okoliščine oseb, ki jim je bilo besedilo namenjeno, kot tudi avtorja. Zastavite vprašanja kot npr.: Kdaj je bilo besedilo napisano? Kaj se je v tistem času dogajalo v Cerkvi? Kaj se je dogajalo po svetu? Kako moji odgovori na ta vprašanja vplivajo na moje razumevanje odlomka?

Literarni kontekst je to, kar avtor pravi pred tem odlomkom in po njem. Zastavite zlasti naslednja vprašanja: Kaj je avtorjevo sporočilo do tega trenutka? Kako moj odlomek prispeva k temu širšemu sporočilu? Kako poznejši odlomki v tej knjigi isto sporočilo razvijajo naprej?

Svetopisemski kontekst so morebitni navedki iz drugih, predhodnih svetopisemskih knjig ali namigi nanje. Zastavite vprašanja kot npr.: Ali so v mojem besedilu kaki navedki iz predhodnih svetopisemskih knjig? Ali avtor v njem razvija kake ideje ali doktrine, ki jih najdemo v drugih delih Svetega pisma? Ali so v mojem odlomku namigi na katero izmed predhodnih svetopisemskih knjig, in če da, zakaj?

Kulturni kontekst je staroveška kultura avtorja in njegovih prvotnih bralcev. Kulturni kontekst nam pomaga razumeti morebitne podrobnosti v besedilu, ki jih je razumel avtor – ni pa nujno, da jih razumejo tudi naši poslušalci. Zastavite vprašanja kot npr.: So v odlomku omenjene kake navade ali izročila takratne kulture, da bi mi to pomagalo odlomek bolje razumeti? So v odlomku kake omembe, ki bi jih bilo treba razložiti, ker se nanašajo na

nam nepoznane navade ali načine razmišljanja?

Za dobro pripravo je ključno, da razumemo vse te štiri kontekste. Proučitvi vsakega izmed teh kontekstov namenite po pol ure. Ne poskušajte biti pretirano temeljiti, saj se lahko vedno vrnete nazaj, če vam čas to dopušča. Poleg tega se boste v razumevanju konteksta z vsako lekcijo, ki jo boste poučevali, nekoliko izboljšali.

Ne morem dovolj poudariti, kako dragoceno je, če pozornost posvetite kontekstu že v zgodnji fazi priprave. Kontekst usmerja naše razumevanje besedila tako, da ostajamo osredotočeni na to, kar avtor res pravi, namesto da bi si besedilo razlagali po svoje (in bi bilo naše razumevanje sporočilo za prvotnega avtorja neprepoznavno). Kot rečeno: ti različni konteksti so podobni krakom prstana, saj na svojem mestu držijo dragi kamen vašega odlomka. Ali če uporabimo drugo prisposodbo: različni konteksti delujejo kot železniški tiri, ki vas ohranjajo na progi svetopisemske zvestobe.

Preden nadaljujemo, še opozorilo: vse preveč pridigarjev in učiteljev Svetega pisma pri predstavitvi svoje lekcije pretirava z zanimivimi podrobnostmi konteksta. V lekcije natrpajo vse mogoče, kar so izvedeli o kontekstu, namesto da bi ostali osredotočeni na to, kako kontekst vpliva na njihovo razumevanje besedila. Ne pozabite: kontekst naj bi nam pomagal prikazati veličastvo našega odlomka – in ne obratno.

3. korak: poudarite sporočilo evangelija

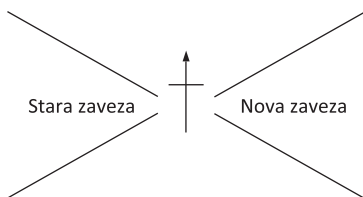
Doslej ste za proučevanje verjetno porabili tri do štiri ure. Pred vami pa je še kar nekaj dela. Vsak dober učitelj Svetega pisma želi, da bi njegovi poslušalci razumeli odnos med obravnavanim odlomkom in evangelijem.

To pomeni, da morate *vi* vedeti, kako odlomek poudarja evangelij.

Življenje, smrt in vstajenje Jezusa Kristusa so povezujoče središče Svetega pisma. Vse v Stari zavezi je pričakovanje Kristusa ali ga nakazuje. Podobno vse v Novi zavezi odraža ose-

bo ali delo Jezusa ali se ozira nazaj k temu. Jezus sam je to potrjeval kot resnično. Učil je, da vse Sveto pismo kaže nanj (Luka 24,25–27.44–47), in enako so učili apostoli (Rimljanom 1,1–6; 2 Peter 1,19–21).

Načelo je videti tako:

Kristus kot povezovalni element Svetega pisma

Kar zadeva poudarjanje evangelija, učitelji Svetega pisma na splošno delajo eno od dveh napak. *Prva napaka je, da Jezusa v celoti pre-zrejo.* Ugledni baptistični pridigar iz 19. stole-tja Charles Spurgeon se je izrazil tako:

Jezusa bi morali poznati, saj imamo Sveto pismo zato, da bi odsevalo nje-govo podobo. A še kako rado se zgo-

di, da to dragoceno knjigo odpremo, ne da bi v njej zagledali našega ljubljenca. Dragi Božji otrok, se to dogaja tudi tebi? Jezus se pase med lilijami besede, ti pa stopaš med temi lilijami, a ga ne zagledaš. Jezus je vajen hoditi po jasad Svetega pisma, imeti globok, osebni odnos s svojim ljudstvom, kakor ga je imel Oče z Adamom v dnevnem vetriču. Ti pa stopaš po vrtu Svetega pisma, pa ga ne vidiš, čeprav je vedno tam.¹

Oglejmo si primer, kako lahko pride do tega. Predstavljajte si, da je nekdo v vaši cerkvi dobil nalogo, da pripravi proučevanje vrstic 1 Timoteju 1,1–2:

Pavel, apostol Kristusa Jezusa po naročilu Boga, našega odrešenika, in Kristusa Jezusa, našega upanja,

Timóteju, pravemu sinu v veri: milost, usmiljenje in mir od Boga Očeta in Kristusa Jezusa, našega Gospoda.

Učitelj upošteva prvi korak in si ogleda *zgradbo* odlomka. Kmalu ugotovi, da ima odlomek tri »kosti«, ki gradivo urejajo:

- v 1,1 vidimo avtorja Pavla,
- v 1,2a vidimo naslovnika Timóteja,
- v 1,2b izvemo o Pavlovem upanju glede Timóteja.

Učitelj nato nadaljuje z drugim korakom, *kontekstom*. Razišče Pavlovo spreobrnitev in poklicanost v krščansko službo. Ve, kako sta se Pavel in Timótej spoznala. Izve to in ono o mestu Efez, v katerem je Timótej vodil cerkev. Ne prezre tudi dejstva, da je bilo Pavlovo upanje glede Timóteja zelo podobno njegovim željam glede cerkva v njegovih drugih pismih.

Oborožen s tem znanjem se učitelj nameeni podati sporočilo v treh točkah. V prvi točki pove marsikaj o Pavlu, v drugi pove marsikaj o Timóteju, v tretji pa razloži, kaj Pavel upa glede Timóteja.

Do tod je vse v redu.

Predstavljajte si, da je za učitelja njegovo delo s tem končano. Vstane in vrstici razloži v

kontekstu kot lekcijo v treh točkah: 1. apostol Pavel, 2. njegov varovanec Timótej in 3. Pavlovo upanje glede Timóteja.

Je pa tu neka velika težava.

V tej lekciji učitelj ni rekel niti besede o Jezusu. Ni razložil odnosa med tem besedilom in evangelijem – čeprav je Jezus v teh dveh vrsticah omenjen kar *trikrat*! Poglejte: Pavel se predstavi kot apostol *Kristusa Jezusa*, glede na obljubo življenja, ki je v *Kristusu Jezusu*, in si za Timóteja želi, kar prihaja od *Kristusa Jezusa*.

Jezus in evangelij sta v središču vseh treh delov tega besedila. Vse Sveto pismo v bistvu nakazuje življenje, smrt in vstajenje Jezusa ali iz tega izhaja. On je tam, vedno vsem na očeh; nikoli ne smemo poučevati Svetega pisma in pri tem izpustiti Jezusa.

Glede na to bi bilo bolje, če bi se ogrodje pridige glasilo tako: 1. Kristusov klic Pavlu in 2. Kristusova spodbuda Timóteju.

Druga napaka pa je, da Jezusa oznanjamo površinsko in predvidljivo. Učitelji Svetega pisma to napako delajo takrat, kadar govorijo

samo o Jezusu, ker želijo, da bi neverujoči sprejeli evangelij.

Tovrstne učitelje imenujem pridigarje v slogu svizca Phila iz kraja Punxsutawney.

Svizec Phil iz kraja Punxsutawney

Dovolite mi, da to pojasnim. V kraju Punxsutawney v ameriški zvezni državi Pensilvaniji vsako leto 2. februarja pripravijo poseben spomladanski obred. Občinski uradnik iz zimskega brloga potegne svizca Phila. Po ljudskem izročilu se bo, če Phil v tem trenutku zagleda svojo senco, zima še vlekla – »še mesec in pol enakega«.

Podobno je z nekaterimi učitelji Svetega pisma. Teden za tednom jih vlečejo iz njihovega kabineta za prižnico, od koder pridigajo

Kristusa kot nekakšen dodatek ob koncu pridige, ko verujočim povedo, kako se lahko spravijo z Bogom. Nedeljo za nedeljo nudijo »še mesec in pol enakega«. Posledica je ta, da se poslušalci pridig naveličajo – in kar je še huje: da se naveličajo Jezusa.

Če o Jezusu teden za tednom govorimo isto, če sporočilo evangelija zreduciramo na nekaj, kar je pomembno *samo* za neverujoče, s tem krnimo Kristusovo lepoto in veličastvo.

V vrsticah 1 Timotej 1,1–2 bi lahko na primer izpostavili, kaj Kristus pomeni za vse kristjane, tako, da bi poudarili Pavlove besede, da je Kristus naše upanje. Krščanske poslušalce bi lahko potolažili tako, da bi jih spomnili, da bo taisti Jezus, ki je podpiral Timóteja, tudi nam zagotovil vso milost, usmiljenje in mir, ki jih potrebujemo, kadar moramo zanj storiti kaj težavnega.

Dobri učitelji Svetega pisma morajo znati poudariti lepote evangelija, kakor se razkrivajo v vsakem odlomku Svetega pisma. Ne bodite torej pri poučevanju o Jezusu pretirano predvidljivi. Premislite, kako vas vaše besedilo us-

merja k Božji milosti, ki jo najdemo v osebi in delu Kristusa. Premislite, kako se evangelij v vašem odlomku ne nanaša samo na neverne, ampak tudi na verne. Namenite del svoje priprave razmisleku o tem, kako bi poudarili posamezne vidike evangelija, ki so prisotni v vašem besedilu. To narediti dobro ni lahko. Potrebna bosta čas in vaja.

Doslej ste v sklopu priprave opravili tri različne proučitve in za to porabili skupno od pet do šest ur. Upam, da se že jasno kažejo koristi tega vzorca proučevanja. Ko ste doumeli zgradbo, se je prikazal glavni poudarek v besedilu. Ker ste vložili čas in proučili štiri kontekste, je posledica ta, da bolje razumete pomen in namero besedila. Zdaj lahko v besedilu poudarite poseben vidik evangelija.

Počasi lahko začnete razmišljati o *predstaviti*.

3. del: predstavitev

Navsezadnje boste morali od priprave preiti k predstavitvi.

Avguštin je zapisal:

Vse razlaganje Svetega pisma
je odvisno od dvojega:
od postopka odkrivanja tistega,
kar moramo vedeti,
in od postopka predstavljanja tega,
kar smo izvedeli.²

Priprava je postopek odkrivanja, kaj morate o besedilu vedeti. *Predstavitev* je postopek ustvarjanja besedila iz tega, kar nameravate povedati. Prvi del vključuje študij, proučevanje. Drugi del vključuje pisanje.

Kaj morate torej vedeti o predstavitvi?

Prvič, postavite si jasen cilj.

V enem stavku morate znati povedati, o čem v zvezi z besedilom, ki ga poučujete, poskušate poslušalce prepričati. Poglejte na to tako: med

pripravo ste vso pozornost namenili svetopisemskemu besedilu. Za *predstavitev* pa morate misliti na ljudi, ki jim boste govorili.

Žal mnogo učiteljev Svetega pisma meni, da je svetopisemska ekspozicija le poučevanje odlomka, ne da bi se ukvarjali s tem, kaj želimo doseči v življenju poslušalcev. Taki učitelji nalogo poučevanja zreducirajo na to, da povzamejo glavno sporočilo odlomka. Posledica je, da njihova predstavitev ne zveni dosti bolje od sprotne razlage svetopisemskega besedila.

Toda dobri učitelji Svetega pisma razumejo razliko med tem, da preprosto podamo veliko sporočilo besedila, in tem, da si za svoj govor določimo cilj. Pozorno premislite o tem: če želite učinkovito poučevati Svetopismo, morate glavno sporočilo odlomka preoblikovati tako, da bodo *vaši* poslušalci začutili težo tega glavnega sporočila in hoteli zaživeti v skladu z njim.

Za prehod od priprave k predstavitvi pa nista več potrebni eksegeza in raziskovanje, ampak premislek in refleksija. Dejansko naj bi

bila večina časa za premišljevanje o predstavitvi videti nekako takole:

Auguste Rodin, *Mislec*

Veliko ljudi je videlo vsaj že fotografijo Rodinovega *Misleca*. Izvirno bronasto skulpturo si lahko ogledate v Parizu. Ima dokaj pestro zgodovino. Jaz pa želim, da se od *Misleca* naučite sledeče: kadar gre za predstavitev, bi moral vsak učitelj Svetega pisma dolgo in poglobljeno premišljevali, kaj naj bo *cilj* lekcije. Sam za

to porabim uro ali več časa. A zapomnite si: dober učitelj Svetega pisma mora pozornost nameniti resnici v besedilu – nameniti pa jo mora *tudi* vprašanju, kako bi to resnico kar najbolje predstavil. Poleg tega, da poslušalcem pojasnjuje, mora v zvezi z njimi postaviti tudi neki cilj.

Pred časom sem na primer pridigal iz Mateja 18,15–29, dobro znanega besedila v zvezi s cerkveno disciplino. Za skupnost pa sem postavil in ubesedil cilj tako: »Tisti, ki sledijo Jezusu, so predani, da bodo tja dospeli skupaj.«

Skratka, dokler ne zmorete navesti, kaj je cilj obravnavanega besedila za vaše konkretne poslušalce, niste pripravljeni na pridiganje ali poučevanje. Tega koraka nikar ne preskočite, pa čeprav vam bo vzel nekaj ur tihega razmisleka in premišljevanja.

Drugič, ustvarite osnutek.

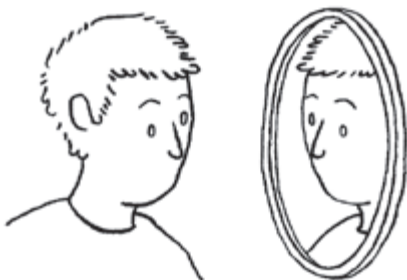
Ko imate jasno opredeljen cilj, je čas, da ustvarite osnutek svojega govora. Najučinkovitejši

govorniki so tisti, ki gradivo uredijo tako, da je v prid cilju, ki so ga opredelili. Vaša *ureditev* gradiva mora torej podpreti in poudariti vaš *cilj*. Ustvarjanje osnutka navadno vzame nekaj ur.

Pri tem velja, naj imajo vse pridige in govori običajen vzorec: uvod, jedro in zaključek. Temu lahko preprosto rečete tudi začetek, sredina in konec.

Jedro. Srednji del, *jedro*, bo najdaljši del lekcije, zato predlagam, da ga napišete najprej. Napišite eno od stvari v besedilu, glede katerih bi radi poslušalce prepričali, in *argumente, ki to podpirajo*. Ti argumenti bodo tvorili jedro vaše lekcije.

Ko snujete jedro lekcije, se morate nenehno navezovati na svoje predhodno opravljeno delo, pri katerem ste razbirali *zgradbo* besedila. Odnos med obliko zgradbe in poudarkom vašega besedila ter obliko in poudarkom vašega govora lahko prikažemo s preprosto risbo, kakršno vidite tu:

Medsebojno zrcaljenje

Preprosto rečeno, jedro vaše lekcije naj bo podobno jedru svetopisemskega besedila. Naj se medsebojno *zrcalita*. Če ima besedila dva glavna dela, naj ima vaša pridiga dva glavna dela. Če bi morali na primer poučevati 1 Samuel 21, bi med pripravo ugotovili, da je besedilo razdeljeno v dva razdelka, od katerih je v vsakem sprememba lokacije.

- 1 Samuel 21,1–9: David v Gospodovi hiši dobi kruh.
- 1 Samuel 21,10–15: David se zateče v hišo sovražnika.

Ko ustvarjate osnutek, je jedro vašega sporočila videti nekako takole:

- 1 Samuel 21,1–9: Bog v Kristusu skrbi za nas.
- 1 Samuel 21,10–15: Bog nas v Kristusu varuje.³

Oblika in poudarek besedila naj vplivata na obliko in poudarek vašega govora. Tako vaša naloga ni toliko ustvarjanje osnutkov, ampak predvsem preoblikovanje urejenosti svetopi-semskega gradiva tako, da bi bile izpolnjene potrebe vaših konkretnih poslušalcev. Ne spre-
glejte tudi, kako ta osnutek v sporočilo vgradi povezavo z evangelijem in njegovo aplikacijo, in sicer s trditvijo, da smo deležni skrbi in zaščite »v Kristusu«.

Ključno je, da za jedro govora poiščete jasne in preproste naslove glavnih točk – zadošča pa to ne. V srednjem delu svojega sporočila morate tudi razdelati, kako boste te resnice podali poslušalcem. Ob vaših argumentih se bodo poslušalcem neizogibno porodila vprašanja. Morda bodo imeli celo kake ugovore; v

predstavitvi mora biti namenjenega nekaj časa za obravnavo teh ugovorov. Dober učitelj Svetega pisma se mora naučiti, da v jedro svojih sporočil vgradi, kar je treba priznati oz. dopustiti, da bi mu ljudje sploh hoteli prisluhniti, in kar je treba ovreči, da bi sploh lahko upal, da jih bo lahko prepričal.

Zaključek. Ko ste ustvarili jedro sporočila, priporočam, da napišete zaključek. Kaj dosežete z dobrim zaključkom? Odločno ponovno izrazite prvotno zastavljeni cilj, tako, da bosta um in srce poslušalcev pridobljena za poslušnost Kristusu. To je cilj – da pa bi zagotovili tak odziv, ni čarobne formule. Pomaga lahko ponazoritev ali zgodba – ali pa tudi ne. Mogoče je najbolje, da se za zaključek vrnete tja, kjer ste začeli; a to spet ne velja vedno. Kar zadeva dolžino, ne prekoračite časa, ki je potreben, da se teža sporočila spusti v poslušalčev um.

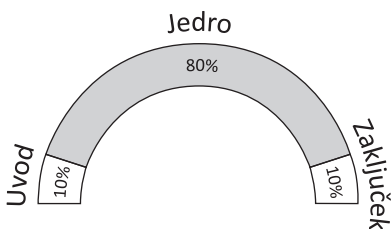
Nekdo se je izrazil takole:

Pridigar mora dolžino zaključka omejiti strogo in nepopustljivo. Namen zaključka je le to, da pridigar resnico,

ki jo je razložil ali dokazal, položi poslušalcem na srce in potrka na njihovo vest. Vsaka beseda, ki je več od tega, je kakor preveč razraščena tvor. Najpomembnejše od vsega je torej to, da veste, kdaj končati: da se, ko ste povedali bistvo, tudi res ustavite.⁴

Uvod. Zdaj ste pripravljene, da napišete uvod. Z dobrim uvodom se doseže vsaj troje. 1. Pridobiti morate naklonjenost poslušalcev. Poslušalce morate privedi v takšno miselno naravnost, da bodo *hoteli* slišati, kar imate povedati. Ne domnevajte, da bo tako kar samo od sebe. 2. V uvodu morate povedati, kaj je vaš cilj. Poslušalci morajo vedeti, kam merite in kaj upate glede njih. 3. Nazadnje pa morate v uvodu tudi nakazati, kako boste ta cilj dosegli. Poslušalcem ponudite nekaj smerokazov, ki jim nameravate slediti, ko se boste pomikali skozi svoje sporočilo.

Še zadnje opozorilo: učitelji Svetega pisma se nagibajo k dolgim uvodom. Nekateri si vzamejo deset minut ali več, preden končno preidejo

Lok pridige

na svoje besedilo. Predlagam, da upoštevate splošni napotek, naj uvod ne presega 10 odstotkov skupnega časa, kolikor ga je namenjenega vašemu govoru. Če naj bi torej govor trajal 20 minut, poskusite do jedra sporočila priti v dveh minutah. Če imate na voljo za govor pol ure, naj uvod traja približno tri minute. Podobno vam svetujem, da tudi za zaključek namenite 10 odstotkov predvidenega časa. Tako vam 80 odstotkov časa ostane na razpolago za jedro govora.

Upam, da vam bodo ti napotki za ustvarjanje osnutka v pomoč, da bi bile vaše lekcije razumske, jasne, preproste in zveste. Zelo se

potrudite in gradivo uredite tako, da bo služilo temu, kar hočete povedati.

Tretjič, resnico predstavite tako, da jo bodo poslušalci dejansko doumeli.

Dober učitelj Svetega pisma z govorom ni zadovoljen, če njegova sporočila ne prispevajo k temu, da bi se življenje poslušalcev preobražalo. Želi, da bi poslušalci resnico dejansko doumeli. Zato mora v predstavitev vključiti aplikacije. To sem ponazoril z risbo:

Hiška v obliki črke A

Kakor arhitekt nariše načrt, ki potem privede do postavitve hiše, tako mora učitelj Svetega

pisma oblikovati sporočila tako, da *vključujejo aplikacije*, ki pri poslušalcih resnično pustijo pečat. Če nam to ne uspe, s svojo službo ne zagotavljamo preobrazajoče pomoči.

Žal nekateri učitelji Svetega pisma ne posvečajo časa aplikaciji. Menijo, da to ni njihovo delo. Pravijo: »Mar ni Sveti Duh tisti, ki nas razsvetljuje, nam daje moč in nam omogoča, da v življenju uresničujemo resnice Božje besede?« To sicer drži, ne pomeni pa, da pridigar teh resnic ni dolžan predstaviti tako, da jih bodo poslušalci dejansko doumeli.

Kako torej Božjo besedo apliciramo?

Prvič, aplikacije morate vedno izpeljati iz cilja svetopisemskega avtorja, zato morajo vaše aplikacije služiti cilju, ki ste ga opredelili glede poslušalcev. Eden izmed načinov, kako ponazoriti vlogo aplikacije v vašem sporočilu, je ta, da si aplikacijo predstavljamo kot nekakšno lepilo. Lepilo je snov, ki jo »apliciramo« na en predmet, da bi ga pritrčili na drugega. Vaša aplikacija je v bistvu prizadevanje, da bi Božje resnice prilepili v življenja svojih poslušalcev. Želite, da bi se sporočilo svetopi-

semskega avtorja prilepilo na njihovo vede-
nje, ravnanje.

Drugič, aplikacije se bolje primejo, če jih povežete z metaforiko svetopisemskega besedila. Če so na primer resnice v besedilu predstavljene s prisposodobno iz sveta poljedelstva, se bo vaša aplikacija usedla bolje, če boste izbirali tudi ponazoritve, navedke ali zgodbe s tega področja. Če se v vaših aplikacijah odražajo prisposodbe besedila, imate boljšo možnost, da bodo poslušalci resnico dejansko doumeli.

In nazadnje: ne uporabljajte aplikacij, da bi z njimi poslušalce zabavali. Uporabljajte jih za izgrajevanje in evangelizacijo. Učiteljem je včasih več do tega, da bi ljudi nasmejali, kot da bi jim pomagali rasti v Kristusu. Humor je dobra stvar, za dobro komunikacijo celo ključen. Naš cilj pa nikoli ne sme biti ta, da bi poslušalcem izvabili smeh. Naš cilj mora biti, da bi ljudem pomagali rasti v milosti in poznavanju Kristusa.

Povzemimo. O predstavitvi morate razmišljati tako: 1. postavite si jasen cilj, 2. ustvarite osnutek in 3. z otipljivimi aplikacijami resnico

besedila predstavite poslušalcem tako, da jo bodo dejansko doumeli.

Zdaj pa začnite

»Rad bi poučeval Sveto pismo. Kako naj začnem?« O tem bi lahko povedali še marsikaj. Pravzaprav bi *morali* povedati še marsikaj. Pri tako drobnih knjižici z le najosnovnejšimi napotki pa upam, da bo to zadoščalo za začetek. Orisal sem osnovne korake, po katerih lahko pripravimo govor v nekako desetih urah. Za veliko govorov bo potrebne več priprave. Če nameravate govoriti iz popolnoma izpisanega besedila, vam bo to seveda vzelo več časa.

Glede te knjižice pa že od vsega začetka molim, da bi jo Bog uporabil, da bi okrepil svojo cerkev in da bi številni kristjani, ki želijo začeti poučevati, bolje razumeli, kaj je potrebno za dobro poučevanje. Če ste knjižico prebrali in si še vedno močno želite poučevati, vas spodbujam, da se pogovorite s svojim pastor-

jem. On je najboljša oseba, ki vam lahko pomaga razumeti in predelati to, kar boste na tej poti spoznavali.

Opombe

1. Charles Spurgeon, *Evening by Evening* (London: Passmore and Alabaster, 1868), str. 305.
2. Avguštín, *O krščanskem nauku* (Celje: Celjska Mohorjeva družba, 2012), prev. N. Grošelj.
3. Vidite? Ni treba, da bi imela vsaka pridiga tri točke!
4. Robert L. Dabney, *Evangelical Eloquence: A Course of Lectures on Preaching* (Edinburgh: Banner of Truth, 1999), str. 177–78.

ALI JE VAŠA CERKEV ZDRAVA?

Namen 9Marks je opremiti cerkvene voditelje s svetopisemsko vizijo in praktičnimi viri za prikazovanje Božje slave narodom prek zdravih cerkva.

Zato želimo pomagati cerkvam rasti v devetih značilnostih zdravja, ki so pogosto spregledane:

1. Ekspozicijsko pridiganje
2. Evangelijska doktrina
3. Svetopisemsko razumevanje spreobrnitve in evangeliziranja
4. Svetopisemsko cerkveno članstvo
5. Svetopisemska cerkvena disciplina
6. Svetopisemska skrb za učenčevstvo in rast
7. Svetopisemsko cerkveno vodenje
8. Svetopisemsko razumevanje molitve
9. Svetopisemsko razumevanje in praksa misijonarskega dela

Pri 9Marks pišemo članke, knjige, ocene knjig in spletni dnevnik. Gostimo konference, snemamo intervjuje in izdajamo druge vire, da bi opremili cerkve za prikazovanje Božjega veličastva.

Obiščite našo spletno stran, kjer boste našli vsebino v **več kot 40 jezikih**, in se naročite na naš brezplačni spletni dnevnik. Za ogled celotnega seznama naših spletnih strani v drugih jezikih obiščite:

9marks.org/about/international-efforts

9marks.org

Kdor želi poučevati Sveto pismo, bodisi pri bogoslužju v veliki cerkvi bodisi v mali skupini, se mora naloge lotiti opremljen z ustreznimi načeli, pripravo in predstavitvijo. Pastor David Helm novim in tudi že izkušenim učiteljem Svetega pisma pokaže, kako razbrati zgradbo in kontekst svetopisemskih odlomkov, se izogibati predolgih pridig, v vsaki pridigi poudariti evangelij ter oblikovati sporočila, katerih središče je Kristus, da bi se z njimi dotaknili src poslušalcev.

Z zbirko **Cerkvena vprašanja** poskušamo običajnim kristjanom omogočiti, da bi bili deležni zdravega in dostopnega svetopisemskega poučevanja. V zbirki odgovarjamo na pogosta vprašanja o cerkvenem življenju. V vsaki knjižici boste našli svetopisemske odgovore nanje ter praktične napotke za zdravo cerkveno prakso in predanost.

David R. Helm (Teološki seminar Gordona Conwella) je glavni pastor Kristusove cerkve v Chicagu in predsednik upravnega odbora Sklada Charlesa Simeona. Napisal je tudi delo *The Big Picture Story Bible* ter komentarje k Prvem in Drugemu Petrovemu pismu in Judovemu pismu v zbirki *Preaching the Word*.

